

Návštěvnícké středisko Dům přírody Českého krasu, Koněprusy

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

reg. č. CZ.05.4.27/0.0/0.0/19_120/001/1034

Projekt spočívá ve vybudování nového objektu Domu přírody Českého krasu (DP ČK) na místě stávající provozní budovy Správy Koněpruských jeskyní. Na rozdíl od již nevyhovující stavby z 50. let minulého století bude nový objekt plnit funkci návštěvníckého střediska Koněpruských jeskyní s jejich technickým a provozním zázemím současně s ekologicko-vzdělávacími úkoly domu přírody pro chráněnou krajinnou oblast Český kras tak, jak ukládá resortní program budování Domů přírody chráněných území.

Dvoupodlažní objekt bude mít prostor pro návštěvníky s doprovodnými službami (prodejna, pokladna, občerstvení, toalety), naučnou expozici seznamující s významnou geologickou stavbou, přírodou a historií Českého krasu, prostor pro aktivní vzdělávací programy, projekce, přednášky apod., zázemí pro zaměstnance, průvodce, interpretátory i badatele. Suterénní prostor bude technickým zázemím pro údržbu jeskyní, jejich báňsko-technické úpravy i speleologické a výzkumné aktivity. Celý objekt bude mít charakter pasivní stavby. Nově bude objekt napojen na vodovodní i kanalizační přípojky až do obce Koněprusy.

Výhodou umístění DP ČK u Koněpruských jeskyní je možnost přímé provázanosti ekologicko-vzdělávacích programů na „živé“ objekty v přírodě: na prohlídku Koněpruských jeskyní jako podzemní části expozice, na stávající naučnou stezku Zlatý kůň – Kobyla s reálnou možností jejího doplnění, a naprosto ojedinělá je i možnost přímého sledování exploatace nerostných surovin Českého krasu širokým výhledem do Velkolomu Čertovy schody. Nemalým přínosem je i panoramatický výhled po Českém krasu z jeho nejvyššího vrcholu – Zlatého koně 475 m n. m.

Koněpruské jeskyně jsou druhými nejnavštěvovanějšími jeskyněmi ze čtrnácti veřejnosti zpřístupněných jeskyní v péči Správy jeskyní České republiky, příspěvkové organizace MŽP. Ročně je navštíví okolo 100 tisíc návštěvníků s vysokým podílem zahraničních (vzhledem k blízkosti Prahy a Karlštejna).

KJ jsou svými třemi patry, celkovou délkou 2 050 m a výškovým rozpětím přes 70 m, největším jeskynním systémem Čech s bohatou krápníkovou výzdobou a mimořádně paleontologicky a archeologicky významnými sedimentárními výplněmi. Kosterní nálezy obratlovců (zejména medvědů, koní, tura, jeskynních lvů, hyen, vlků a dalších) dokládají život v Českém krasu od druhé poloviny třetihor, archeologické nálezy patří kosterním pozůstatkům a nástrojům lidí období magdalenieny před cca 13 tisíci lety. Ke středověké historii Koněpruských jeskyní náleží pozůstatky tajné penězokazecké dílny ve svrchním patře jeskyní. Sám vápencový masiv Zlatého koně je mimořádným devonským biohermem s extrémním množstvím zachovaných fosilií, dokládajících život v devonském moři před více než 400 miliony let. Je jednou ze stěžejních lokalit světoznámého paleontologa Joachima Barranda pro jeho objevy nových druhů fosilií a zásadní vědecké dílo o českém silurském útvaru. V současnosti je to největší ložisko vysokoprocenních vápenců, které je těženo již od

středověku, nyní Velkolomem Čertovy schody. Území Zlatého koně je pro svůj mimořádný význam od roku 1973 národní přírodní památkou o ploše 37 ha.

Dům přírody, spravovaný Správou jeskyní ČR ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR, správou CHKO Český kras, tak bude návštěvníky seznamovat s přírodou a významem Českého krasu jak prostřednictvím naučné expozice, tak přímou aktivitou v terénu, zejména návštěvou největšího jeskynního systému a poznávacími exkurzemi po naučné stezce a lokalitách krasových jevů, geologických profilů, paleontologických nalezišť, krasové květeny a dalších. Návštěvníci budou mít možnost širokého výběru z nabídnutých aktivit.

Harmonogram projektu:

Předpokládané datum zahájení: 1. 11. 2020

Předpokládané datum ukončení: 31. 12. 2023

Celkové náklady projektu činí cca 86,5 mil. Kč. Projekt je podpořen prostředky z Operačního programu Životní prostředí.